

Ódor Eleonóra

**MESTERPROGRAM
ÁLTALÁNOS TERV**

2020

ÁLTALÁNOS TERV

A program címe:

ÖBIP - Ökotudatos Belvárosi Iskoláért Program - A Pécsi Belvárosi Általános Iskola ökotudatos működését, az iskolahasználók szemléletformálását segítő, fejlesztő program.

Témája:

A Pécsi Belvárosi Általános Iskola Ökoiskolai programjának rendszerszintű, innovatív megújítása

Bevezető

A XX. század folyamán kialakult az a technikai társadalom, melynek áldásait a mai napig élvezhetjük. Az akkori tudósok és feltalálók valószínűleg nem látták előre azt, hogy felfedezéseik és találmányaik tömeges, széleskörű elterjedése milyen hatással lesz természeti környezetünkre és magára az emberre. A felgyorsult fejlődés kényelmesebbé, de ugyanakkor egészségtelenebbé is tette életünket.

A technikai fejlődéshez némi késéssel a környezetvédelem is csatlakozott. Eleinte csak, mint mozgalom, majd később, mint kormányzati feladat is.

Az egyén szemléletének alakítása gyermekkorban kezdődik - családi minta, illetve az iskolai oktatás-nevelés révén. Így az iskolának és a pedagógusnak nagy szerepe és lehetősége van abban, hogy pozitív irányba befolyásolja a gyermekeket. A jó értelemben befolyásolt gyermekből pedig olyan felnőtt lesz, aki döntései és azok megvalósítása során környezet- és egészségvédelmi szempontokat is figyelembe vesz. Az ilyen felnőttekből álló társadalom lehet csak képes a "fenntartható fejlődés" biztosítására.

Az iskola olyan intézmény, mely sokrétű szaktudást és pedagógiai tapasztalatot hordoz egyszerre. Így alkalmas arra, hogy alaptevékenysége mellett, a környezeti nevelést is felvállalja. 2003-tól iskolánk, az általam megírt és elnyert pályázat anyagi támogatásával, elindította a szelektív hulladékgyűjtést, a környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos előadások megtartását. Elkezdődött a diákok szemléletformálása.

Az elmúlt években munkám során hol több, hol kevesebb sikerrel valósítottam meg az akkori elképzeléseimet. Ugyanúgy érzek, mint **Elizabeth Maruma Mrema**, az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményének főtitkára, aki úgy véli, van némi előrelépés a természetvédelemben, de nem megfelelő a haladás. A szakértő szerint a kulcs a politikai akarat és elkötelezettség elérése. Szerintem van egy kulcs a probléma iránt elkötelezett pedagógusok kezében is.

Fontos, hogy közvetítsük a diákok felé, hogy ők maguk és családjuk is tud tenni a fenntartható fejlődés, mint cél eléréséért.

A benyújtott dokumentumaimból is talán kiderül, hogy hozzám a fejlesztő innovátori tevékenységek állnak legközelebb, ezért tűztem ki célul az ennek megfelelő profilú mesterprogram megvalósítását.

Főprofil

A program főprofilja: **innovátor**.

Célok

Az ENSZ által meghirdetett, 2030-ig szóló 17 globális célból, a fenntartható fejlődést és az egészséges életmódot célozzuk meg, fordítjuk le a gyerekek nyelvére a mesterprogram megvalósításakor.

További célkitűzés az élményszerű tanulás a környezeti nevelés és egészségfejlesztés témakörében.

Mesterprogramom általános tervében a következő öt évre fogalmazom meg céljaimat, úgy,

- hogy megtervezem a teljesítendő feladatokat,
- kérdőíves kutatást végzek,
- kiértékelem az eredményeket,
- az ötödik év végén megvizsgálom a szemléletváltás mértékét, munkánk eredményességét.

Amitől más és innovatív ez a program:

- egész éven átívelő PROGRAMSOROZAT
- a KOROSZTÁLYNAK MEGFELELŐ közvetítési és témafeldolgozási kereteket alkalmazunk, pl. musical, projektnap...
- minden kolléga együttműködésére, tudására építő CSAPATMUNKA
- a felszínre kerülő témák RUGALMAS módosíthatósága az aktuális, kiemelt figyelmet igénylő környezeti változások hatására, pl. világjárvány

FŐ TEVÉKENYSÉGEK

1. Az egész éven át tartó programok koordinálása, szervezése

Indoklás: Egy idézettel kezdeném indoklásomat: „A koronavírusról a természet hatalmas tűzvészein, áradásain, az olvadó gleccsereken át a példátlan hőségig a biodiverzitási célokkal kapcsolatos kudarcunk, hogy megvédjük az otthonunkat, nagyon valóságos következményekkel járt. Többé nem hagyhatjuk figyelmen kívül a természetet.” – mondta **Inger Anderson**, az ENSZ környezetvédelmi programjának vezetője.

Mérlegelve az eddigi tapasztalataimat, beláttam, hogy túlságosan sokrétű és szerteágazó a feladat egy ember számára, ezért a következő évekre kolléganőmmel tervezem megvalósítani elképzeléseimet. A közös mesterprogram részeként szeretném megtartani és emelni az évenkénti programok színvonalát, kibővíteni résztvevői körét. A programok célja az ökotudatosság erősítése.

Fontosabb tevékenységek: Az éves munkaterv kialakításakor a feladatok megtervezése és kiosztása, a programok lebonyolítása.

Várható eredmények, produktumok: Diákjaink az év során közvetlen ismereteket, tapasztalatokat szerezhetnek a környezet- és egészségromboló hatásokról, eszközökről, fogyasztási cikkekről. Tapasztalataikat szüleikkel és testvéreikkel megosztva megsokszorozódhat azok száma, akik megismerkedhetnek ezzel a problémával, és tudatos vagy tudatalatti szemléletváltzáson mehetnek keresztül.

Ütemezés:

2022. január 1.- 2022. augusztus 31.

- szakirodalom megismerése
- ÖKOTEAM megalakulása
- iskolai dokumentumok átvizsgálása, elemzése
- 2022/23-as tanév éves programterv-vázlatának elkészítése
- ökotudatos szemléletfejlesztés programjának (ÖBIP) véleményeztetése, egyeztetése szakmai közösséggel, szülői szervezettel, DÖK-kel

2022. szeptember 1.- 2023. augusztus 31.

- programok tervszerinti megvalósítása
- éves tervbe vett programelemek megvalósulásának folyamatos nyomonkövetése
- Az egyes hónapokra tervezett programok szervezése, koordinálása
- A program eredményeinek összegzése

- vélemények, értékelések elemzése, reflexió
- 2023/24-es tanév éves programterv-vázlatának elkészítése
- az ÖBIP véleményeztetése, egyeztetése szakmai és más közösségekkel (SZSZ, DÖK)

2023. szeptember 1.- 2024. augusztus 31.

- programok tervszerinti megvalósítása
- éves tervbe vett programelemek megvalósulásának folyamatos nyomonkövetése
- az egyes hónapokra tervezett programok szervezése, koordinálása
- program eredményeinek összegzése
- vélemények, értékelések elemzése, reflexió
- 2024/25-ös tanév éves programterv-vázlatának elkészítése
- az ÖBIP véleményeztetése, egyeztetése szakmai és más közösségekkel (SZSZ, DÖK)

2024. szeptember 1.- 2025. augusztus 31.

- programok tervszerinti megvalósítása
- éves tervbe vett programelemek megvalósulásának folyamatos nyomonkövetése
- az egyes hónapokra tervezett programok szervezése, koordinálása
- program eredményeinek összegzése
- vélemények, értékelések elemzése, reflexió
- 2025/26-os tanév éves programterv-vázlatának elkészítése
- az ÖBIP véleményeztetése, egyeztetése szakmai és más közösségekkel (SZSZ, DÖK)

2025. szeptember 1.- 2026. augusztus 31.

- programok tervszerinti megvalósítása
- éves tervbe vett programelemek megvalósulásának folyamatos nyomonkövetése
- az egyes hónapokra tervezett programok szervezése, koordinálása
- program eredményeinek összegzése
- vélemények, értékelések elemzése, reflexió
- a következő 5 éves mesterprogram vázlatának elkészítése
- a következő mesterprogram véleményeztetése, egyeztetése szakmai közösséggel, SZSZ-szel, DÖK-vel

2026. szeptember 1.- 2026. december 31.

- program eredményeinek összegzése
- vélemények, értékelések elemzése, reflexió
- kérdőívek feldolgozása, elemzése
- az öt év munkájának átfogó értékelése, elemzése

2. ÖKONAPOK

Indoklás: Az egész éven átívelő szemléletformáló programoknak az éves záróprojektje (május-június) az ÖKONAP, melyen az iskola diákjai, azaz közel 650 diák vesz részt.

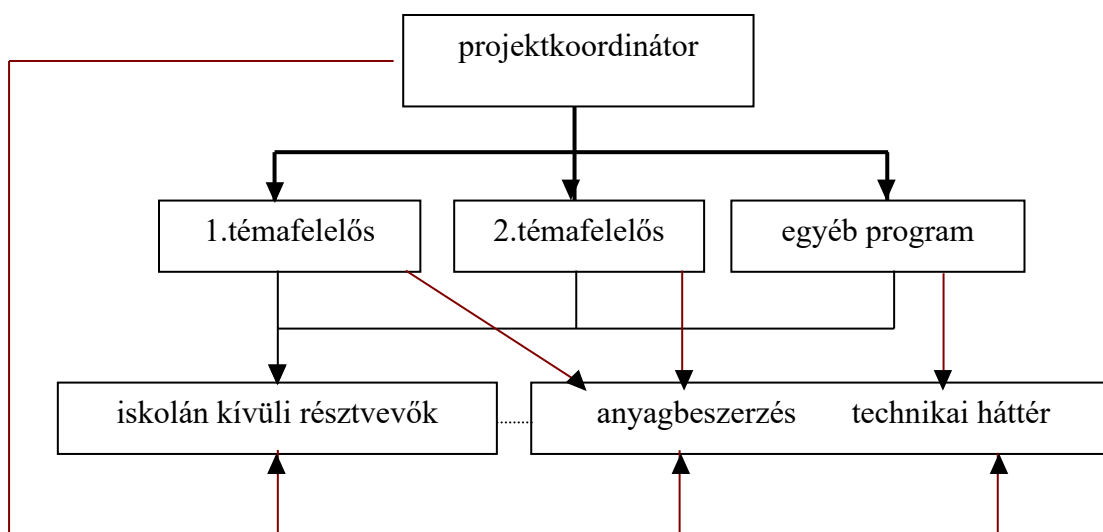
A nagy létszám miatt a KÖZÖS MESTERPROGRAM részeként kétfelé osztjuk a feladatokat. Az alsó tagozat projektkoordinátora kolléganőm, a felső tagozat projektkoordinátora pedig én vagyok.

A projekt, mely élményközpontú formában dolgozza fel, mélyíti el az év során megszerzett ismereteket, és új szempontokat, ismeretelemeket is közvetít a gyerekek felé, mintegy esszenciájaként az évközbeni információknak.

A projekt programjainak megvalósításához szükséges anyagi eszközöket, az együttműködési szerződés szerint, az iskola, az iskolafenntartó biztosítja. Igyekszünk pályázati forrásokat is elérni.

Fontosabb tevékenységek: Az ÖKOTEAM létrehozta a "projektbizottság"-ot, melynek tagjai a projektkoordinátorok és az aktuális delegált(ak).

A projektbizottság szervezeti felépítése

- témafelelősök kijelölése
- külső előadók, közreműködők beszerzése, tájékoztatása
- projekt állandó elemeinek szervezése, időpont- és létszámegegyeztetés
 - 5. évfolyam - Vízkincstár meglátogatása
 - 6. évfolyam - Biokom
 - 7. évfolyam - Szennyvíztelep
 - 8. évfolyam - Hőerőmű meglátogatása
- technikai háttér biztosításáért felelős személyek kijelölése

- anyagbeszerzésért felelősök kijelölése
- időbeosztás megszervezése
- egyéb programokhoz anyagok beszerzésének előkészítése, szervezése, felelősök kijelölése
- a projekt programjainak ütemterv szerinti összegzése, a „forgószínpad” helyszíneinek pontos megjelenítésével

Minta:

"Ökonap az egészségért"										
Terem	17	19	7	20	Nagy-tornaterem	14	9	5	Szám.tech. terem	15
Program	Dohányzás	Papírkészítés	Fogápolás	Ételek	Mozgás	Víz tisztítás	KOPÉ alkohol	Kupakzsobor	Ökolábnym	Ökolábnym
		beszélgetés a dohányzásról, dohányzógépp, plakátterv, puzzle-játék	hulladékpapírból új papír készítése	előadás a helyes fogápolásról	beszélgetés, játék, kostoló	a mozgás fontossága elmélet és gyakorlat	előadás a vízről, víz tisztítás, kísérlet, totó	beszélgetés kortárs oktatókkal az alkoholról	"műalkotások" készítése ragasztással	a gyerekek kiszámolják az ökológiai lábnyomukat a mindennapi élethez szükséges, illetve rendelkezésre álló források
Előadók, kísérők			Előadók a fogklinikáról, kísérő tanárok				Kortárs előadók (kísérők nélkül)			
08 ⁰⁰ - 08 ⁴⁰ Programbevezető előadás a nagy tornateremben 5-8. osztályok számára										
08 ⁴⁵ - 09 ³⁰	8.a, 8.d	6.c	5.c	6.a, 6.b		7.c	8.b	7.a, 7.b	8.c	
09 ³⁵ - 10 ²⁰	8.b, 8.c	7.a	4.c	4.a, 4.b	7.c	7.b	8.a	5.c, 6.c	8.d	
10 ²⁵ - 11 ¹⁰	6.c, 7.c	5.c	4.b	5.a, 5.b	4.c	8.a	8.c, 8.d		4.a	8.b
11 ¹⁵ - 12 ⁰⁰	6.a, 6.b	4.b	4.a	7.c, 8.c	8.a, 8.d	8.b		5.a, 5.b	4.c	5.c, 6.c
12 ⁰⁵ - 12 ⁵⁰	7.a, 7.b	6.a, 6.b	5.a, 5.b	8.a, 8.b	6.c, 5.c	8.c, 8.d		7.c		
13 ⁰⁰ - 13 ⁴⁵		5.a, 5.b		7.b, 6.c	8.b	7.a	videó 8.c, 8.d	6.a, 6.b	7.c	8.a
13 ⁵⁰ - 14 ²⁰ Ebéd										
14 ³⁰ - 15 ⁰⁰ Cigarettafutam (jó idő esetén sportpálya, rossz idő esetén nagy tornaterem)										
15 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰ Koncert (jó idő esetén sportpálya, rossz idő esetén nagy tornaterem)										

BIOKOM látogatás: 4.a, 4.b, 4.c, 5.a, 5.b, 6.a, 6.b, 7.a, 7.b

"Ökonap az egészségért"										
	8	9	10	11	12	13				
4.a	utazás	BIOKOM	utazás	Ételek (20)	Ökolábnym (25)	Fogápolás (7)				
4.b	utazás	BIOKOM	utazás	Ételek (20)	Fogápolás (7)	Papírkészítés (19)				
4.c	utazás	BIOKOM	utazás	Fogápolás (7)	Mozgás (t)	Ökolábnym (25)				
5.a	Előadás	utazás	BIOKOM	utazás	Ételek (20)	Kupakzsobor (5)	Fogápolás (7)	Papírkészítés (19)		
5.b	Előadás	utazás	BIOKOM	utazás	Ételek (20)	Kupakzsobor (5)	Fogápolás (7)	Papírkészítés (19)		
5.c	Előadás	Fogápolás(7)	Kupakzsobor (5)	Papírkészítés (19)	Ökolábnym (15)	Mozgás (t)				
6.a	Előadás	Ételek (20)	utazás	BIOKOM	utazás	Dohányzás (17)	Papírkészítés (19)	Kupakzsobor (5)		
6.b	Előadás	Ételek (20)	utazás	BIOKOM	utazás	Dohányzás (17)	Papírkészítés (19)	Kupakzsobor (5)		
6.c	Előadás	Papírkészítés (19)	Kupakzsobor (5)	Dohányzás (17)	Ökolábnym (15)	Mozgás (t)	Ételek (20)			
7.a	Előadás	Kupakzsobor (5)	Papírkészítés (19)	utazás	BIOKOM	utazás	Dohányzás (17)	Víz tisztítás (14)		
7.b	Előadás	Kupakzsobor (5)	Víz tisztítás (14)	utazás	BIOKOM	utazás	Dohányzás (17)	Ételek (20)		
7.c	Előadás	Víz tisztítás (14)	Mozgás (t)	Dohányzás (17)	Ételek (20)	Kupakzsobor (5)	Ökolábnym (25)			
8.a	Előadás	Dohányzás (17)	KOPÉ (9)	Víz tisztítás (14)	Mozgás (t)	Ételek (20)	Ökolábnym (15)			
8.b	Előadás	KOPÉ (9)	Dohányzás (17)	Ökolábnym (15)	Víz tisztítás (14)	Ételek (20)	Mozgás (t)			
8.c	Előadás	Ökolábnym (25)	Dohányzás (17)	KOPÉ (9)	Ételek (20)	Víz tisztítás (14)	Videó (9)			
8.d	Előadás	Dohányzás (17)	Ökolábnym (25)	KOPÉ (9)	Mozgás (t)	Víz tisztítás (14)	Videó (9)			

Várható eredmények, produktumok: Diákok szemlélete átalakul, átérzik a projekt által felvetett problémákat. Tanári és diák beszámolók, szülői visszajelzések.

Ütemezés:

2022. január 1.- 2022. augusztus 31.

- ÖKOTEAM megalakulása
- szülői kompetenciák feltérképezése
- intézményen kívüli partnerek felkutatása
- kapcsolatfelvétel lehetséges partnerekkel
- pályázati lehetőségek feltérképezése

2022. szeptember és 2026. augusztus között megvalósítandó program tanévenként ismétlődő ütemterve

szeptember 1.- december 31.

- aktuális tanév éves programtervében az ÖKONAP idejének meghatározása
- őszi szülői értekezlet keretein belül, az előadást vállalók regisztrálása
- intézményen kívüli partnerek megkeresése, időpont és téma egyeztetése
- pályázatírás

január 1.- augusztus 31.

- szülői értekezleten regisztrált szülőkkel a témák, az időpont és helyszínek egyeztetése
- a nap forgatókönyvének kidolgozása, programok előadóinak felkérése
- költségvetés kidolgozása
- technikai háttér biztosításáért felelős személyek kijelölése
- anyagbeszerzésért felelősök kijelölése
- ÖKONAP programjainak , a „forgószínpad” helyszíneinek pontos megjelenítése
- ÖKONAP tervének véleményeztetése, egyeztetése a szakmai közösséggel, szülői szervezettel, DÖK-kel
- ÖKONAP terv szerinti megvalósítása
- a program eredményeinek összegzése
- vélemények, értékelések elemzése, reflexió

2026. szeptember 1.- 2026. december 31.

- kérdőívek feldolgozása, elemzése
- vélemények, értékelések elemzése, reflexiók
- megvalósult ÖKONAPOK átfogó értékelése, elemzése

3. Szennyes az Óperencia-musical

Indoklás: Az elmúlt években több zenés darab bemutatása fűződik nevemhez. Mesterprogramom részeként a „SZENNYES AZ ÓPERENCIA” c. mesemusicalre esett a választásom, melyet kolléganőmmel közösen tervezünk megvalósítani. A darabválasztásunkat indokolja, hogy a környezetvédelem témáját gyermekközpontú, élményközpontú módon dolgozza fel.

Fontosabb tevékenységek:

- ismerkedés a zenei anyaggal
- szereplők, szólisták kiválasztása
- dalok megtanulása
- koreográfia kitalálása, megtanulása
- jelmezek tervezése, elkészítése
- bemutató a Pécsi Belvárosi Általános Iskolában, az érdeklődő iskolákban, óvodákban
- fellépések városi rendezvényeken
- videófelvétel készítése
- hangfelvétel készítése

Várható eredmények, produktumok: Hangfelvétel, videofelvétel, jelmezek, fotók, reflexiók. A szereplő diákok szemléletváltása erősebben hat kortársaikra, valamint a résztvevők magabiztosabbá válnak, így szívesebben, bátrabban állnak ki mások elé.

Ütemezés:

2022. január 1.- 2022. augusztus 31.

- musical megismertetése a diákokkal
- érdeklődő diákok felkutatása
- diákok hangisátságainak felmérése
- 2022/23-as tanév tantárgyfelosztásában a musical-óra betervezése

2022. szeptember 1.- 2023. augusztus 31.

- ismerkedés a zenei anyaggal
- szólisták kiválasztása
- közös daltanulás
- szereplőválogatás
- prózai szövegek kiosztása
- koreográfia kitalálása, jelmezek és díszletek elkészítése

2023. szeptember 1.- 2024. augusztus 31.

- darab kidolgozása
- musical iskolai bemutatása
- musical iskolán kívüli előadásainak szervezése

2024. szeptember 1.- 2025. augusztus 31.

- fellépések szervezése városi rendezvényeken, más intézményekben
- videófelvétel készítése az előadásról

2025. szeptember 1.- 2026. augusztus 31.

- tanulók élményeinek feldolgozása
- kiemelt részletek megtanítása óvodákban, iskolákban
- darab betanításának segítése érdeklődő iskolák és óvodák részére

2026. szeptember 1.- 2026. december 31.

- program eredményeinek összegzése
- vélemények, értékelések elemzése, reflexió
- az öt év munkájának átfogó értékelése, elemzése
- következő 5 éves mesterprogram zenei anyagának felkutatása
- következő választott musical véleményeztetése szakmai közösséggel és a DÖK-vel